

Румъния

Настоящата страница ви предоставя информация за обикновените съдилища в Румъния.

Въведение в съдебната система на Румъния

Съдебната система на Румъния има следната структура:

Съдилища и прокуратури

Ниво 1

Съдилища от първа инстанция(176)

Прокуратури

Ниво 2

Трибунали (42)

Специализирани трибунали (3)

Трибунал за непълнолетни лица и семейноправни въпроси (1)

Прокуратури

Ниво 3

Апелативни съдилища (15)

Прокуратури

Ниво 4

Висш касационен съд

Прокуратура

Съдебната система на Румъния включва Висшия касационен съд и останалите съдилища.

Съдилища

Висш касационен съд

В качеството си на съд от най-висша инстанция в Румъния той е единствената съдебна институция, притежаваща властта да гарантира **еднакво тълкуване и прилагане на правото от другите съдилища**. Главната процедура за постигане на това е „**Жалба в интерес на закона**“.

Висшият касационен съд има 4 отделения, всяко от които разполага със собствена компетентност:

Отделение за граждански дела I;

Отделение за граждански дела II;

Наказателно отделение;

Отделение за административни и данъчноправни спорове.

Други отделения на върховния съд, които имат собствена правна компетентност, са **четирите състава с петима съдии, Съвместните отделения, съставът за разглеждане на жалби в интерес на закона и съставът по изсяняване на някои правни въпроси**.

Отделение за граждански дела I, Отделение за граждански дела II и Отделението за административни и данъчноправни спорове на Висшия касационен съд, разглеждат жалби срещу решения, постановени от апелативни съдилища, както и други решения по дела, предвидени в закона, и жалби срещу неокончателните съдебни решения или съдопроизводствени действия от всякакво естество, които не могат да бъдат обжалвани по друг начин и в случая на които съдебното производство пред апелативен съд е прекъснато. В качеството си на съд от първа инстанция Наказателното отделение разглежда дела и молби, които според закона са от компетентността на Висшия касационен съд.

Наказателното отделение на Висшия касационен съд разглежда следните дела

Като съд от първа инстанция:

Дела, свързани с престъпления, извършени от сенатори, депутати или членове на Европейския парламент;

Дела, свързани с престъпления, извършени от членове на правителството;

Дела, свързани с престъпления, извършени от съдии от Конституционния съд;

Дела, свързани с престъпления, извършени от членове на Висшия магистратски съвет;

Дела, свързани с престъпления, извършени от съдии от Висшия касационен съд или от прокурори от прокуратурата към Висшия касационен съд;

Дела, свързани с престъпления, извършени от маршали, адмирални, генерали и квестори;

други дела, които по закон попадат в обхвата на неговата компетентност.

Като касационен съд:

Обжалвания на решения по наказателни дела, разглеждани на първа инстанция от апелативните съдилища или от Военно-апелативния съд;

Обжалвания на решения по наказателни дела, разглеждани на апелативно равнище от апелативните съдилища или от Военно-апелативния съд;

Обжалвания на решения по наказателни дела, разглеждани на първа инстанция от наказателното отделение на Висшия касационен съд, както и други дела, предвидени от закона.

Съставът на деветимата съдии

В съответствие със Закон № 202/2010 относно някои мерки за ускоряване на съдебното производство правомощията на състава на деветимата съдии се поемат от съставите с петима съдии.

Съставът на деветимата съдии ще продължи да разглежда текущите съдебни производства, отнесени до него.

Съставите с петима съдии

Съгласно член 24 от Закон № 304/2004, публикуван повторно, съставите с петима съдии разглеждат жалби и други молби по дела, гледани на първа инстанция от наказателното отделение на Висшия касационен съд, както и други дела, които по закон попадат в обхвата на тяхната компетентност. Те изпълняват и функции на дисциплинарен съд.

По силата на член 51, параграф 3 от Закон № 317/2004, публикуван повторно, съставите с петима съдии разглеждат жалби срещу решения, постановени от Висшия магистратски съвет по дисциплинарни дела.

Отделенията на Висшия касационен съд заседават като **съвместни отделения** в следните случаи:

разглеждане на искания относно промени в съдебната практика на Висшия касационен съд;

допитване до Конституционния съд за проверка на конституционността на законите преди тяхното обнародване.

Апелативни съдилища

В Румъния **апелативните съдилища** се оглавяват от председател, който може да е подпомаган от един или двама заместник-председатели.

Апелативният съд има специализирани отделения или състави за различни категории дела:

граждански дела;

наказателни дела;

дела, свързани с непълнолетни лица и семейноправни въпроси;

дела, свързани с административни и данъчноправни спорове;

дела, свързани с трудови спорове и спорове относно социално осигуряване, дружества, търговския регистър, несъстоятелност, нелоялна конкуренция и други въпроси;

въпроси, свързани с морско и речно корабоплаване.

15-те апелативни съдилища имат юридическа правосубектност, като всеки съд обхваща юрисдикцията на няколко трибунала (около 3).

По граждански въпроси апелативните съдилища разглеждат следните дела:

Като **съдилища от първа инстанция** те разглеждат жалби, свързани с административни и данъчноправни спорове, в съответствие със специалните законови разпоредби.

Като **апелативни съдилища** те разглеждат жалби срещу решения, постановени от трибунали на първа инстанция.

Като касационни съдилища те разглеждат делата, специално предвидени от закона.

По наказателни въпроси апелативните съдилища разглеждат следните дела:

като съдилища от първа инстанция:

престъпленията, посочени в членове 155—173 от Наказателния кодекс (например измяна, шпионство, конспирация, подриване на държавната власт или на националната икономика), както и престъпления срещу националната сигурност на Румъния, посочени в специални закони;

престъпленията, посочени в член 253[^]1 (конфликт на интереси), членове 273—276 (определени престъпления, свързани с безопасността на железопътния транспорт) в случай на железопътна злополука, както и членове 356—361 (престъпления срещу мира и човечеството);

престъпления, извършени от съдии от съдилища от първа инстанция или трибунал, прокурори от прокуратурите, свързани с тези съдилища, както и от адвокати, нотариуси, съдебни изпълнители и одитори от Сметната палата;

престъпления, извършени от водачи на вероизповедания, организирани в съответствие със закона, и други високопоставени религиозни фигури със сан не по-нисък от този на епископ или еквивалентен на него;

престъпления, извършени от помощник-магистрати от Висшия касационен съд, съдии от апелативен съд или от Военно-апелативен съд или прокурори от прокуратурите към тези съдилища;

престъпления, извършени от членовете на Сметната палата, председателя на Законодателния съвет или Народния защитник;

други престъпления, попадащи в обхвата на тяхната компетентност съгласно специални закони.

Като **апелативни съдилища** те разглеждат жалби срещу решения, постановени по наказателни дела от трибунали на първа инстанция.

Като касационни съдилища те разглеждат жалби срещу решения по наказателни дела, постановени от съдилищата от първа инстанция, с изключение на онези дела, които са от компетентността на трибуналите, както и други дела, специално посочени в закон.

Апелативните съдилища също така се произнасят по **спорове за компетентност** между трибунали или между съдилищата от първа инстанция и трибунали в рамките на тяхната териториална компетентност, или между съдилищата от първа инстанция под юрисдикцията на различни трибунали в границите на териториалната компетентност на апелативния съд.

Апелативните съдилища също така се произнасят по молби за **екстрадиране** или прехвърляне в чужбина на осъдени лица.

Трибунали

42-та национални трибунала имат юридическа правосубектност и са организирани на областно равнище. Юрисдикцията на всеки трибунал включва всички съдилища от първа инстанция в областта, в която се намира трибуналят.

Трибуналите имат различни отделения или специализирани състави по:

граждански дела;

наказателни дела;

дела, свързани с непълнолетни лица и семейноправни въпроси;

дела, свързани с административни и данъчноправни спорове;

дела, свързани с трудови спорове и спорове относно социално осигуряване, предприятия, търговския регистър, несъстоятелност, нелоялна конкуренция и други въпроси;

дела, свързани с въпроси на морското и речното корабоплаване.

По гражданскоправни въпроси трибуналите разглеждат следните дела

Като **съдилища от първа инстанция трибуналите разглеждат всички искове, които по закон не са от компетентността на останалите съдилища.**

Като **апелативни съдилища** трибуналите разглеждат жалби срещу решения, постановени от съдилищата от първа инстанция.

Като **касационни съдилища** те разглеждат делата, специално предвидени в закона.

По наказателни въпроси трибуналите разглеждат следните дела:

Като **съдилища от първа инстанция:**

престъпления срещу живота или телесната неприкосновеност и здравето, престъпления срещу личната свобода, сексуални престъпления,

престъпления против собствеността, престъпления по служба, престъпления, които възпрепятстват правосъдието, престъпления против установения със закон режим за извършване на някои дейности, престъпления против общественото здраве и престъпления, свързани с контрабанда (когато те включват оръжия, боеприпаси или експлозивни или радиоактивни материали);

умишлени престъпления, които водят до смърт или самоубийство;

престъпления, свързани с трафик или незаконна употреба на наркотици;

престъпления, свързани с изпиране на пари или укриване на данъци;

несъстоятелност с измамна цел, ако престъплението е свързано с банковата система;

други престъпления, които по закон са в обхвата на неговата компетентност.

Като **касационни съдилища** те разглеждат жалби срещу решения, постановени от съдилищата от първа инстанция във връзка с престъпления, преследвани по тѣжба на пострадалия, жалби срещу решения по наказателни дела, издадени от съд от първа инстанция във връзка с превантивни мерки, условно освобождаване или предпазни мерки, и жалби срещу решения по наказателни дела, издадени във връзка с изпълнение на присъди или реабилитация, и други случаи, изрично предвидени от закона.

Трибуналите се произнасят относно спорове за компетентност между съдилища от първа инстанция в рамките на своята териториална компетентност и по други дела, специално предвидени от закона.

Съдилища от първа инстанция (Judecătorie)

Съдилищата от първа инстанция нямат юридическа правосубектност и са учредени на равнището на националните области и в Букурещ.

По гражданскоправни въпроси съдилища от първа инстанция разглеждат предимно следните дела:

молби, които по реда на Гражданския кодекс са от компетентността на Съда за настояичество/попечителство и семейни въпроси, с изключение на случаите, когато законът изрично предвижда друго.

молби, свързани с регистрите за гражданско състояние, в съответствие със закона;

молби, свързани с управлението на многоетажни сгради, апартаменти или пространства, изключителна собственост на различни лица, или с правоотношения, установени от асоциации на управителите на етажна собственост с други физически или юридически лица, което е приложимо; молби за принудително извеждане;

молби, отнасящи се до общи стени или канали, разстоянието между сгради или насаждения, правото на преминаване и всякакви други тежести и ограничения, засягащи правото на собственост, както е предвидено от закона, договорено между страните или наложено от Съда;

молби, свързани с промени или означаване на границите на поземлен имот;

молби за защита на владение;

молби, свързани със задължения да бъдат извършени или да не бъдат извършени действия, които не могат да бъдат измерени в парични средства, независимо от това дали тези задължения се основават на договор, с изключение молбите, които по закон са от компетентността на други съдилища;

молби за съдебна подялба, независимо от стойността;

всякакви други молби относно парични вземания в размер до 200 000 RON включително, независимо от това дали страните имат статут на професионални лица.

Съдилищата от първа инстанция също така разглеждат жалби срещу решения на органите на местната публична администрация с местна компетентност и на други органи с такава компетентност в случаите, предвидени от закона.

По наказателни въпроси съдилища от първа инстанция разглеждат предимно следните дела:

По принцип всички видове нарушения, с изключение на онези, за които законът предвижда да бъдат разглеждани на първа инстанция от трибуналите, апелативните съдилища или Висшия касационен съд.

Допълнителна информация за съдилищата може да бъде намерена на

[Портала на съдилищата, поддържан от Министерство на правосъдието на Румъния.](#)

Бази данни с правна информация

Следните бази данни с правна информация са достъпни онлайн:

Висшият касационен съд публикува своята съдебна практика на собствен [уебсайт](#);

Съдилищата публикуват резюмета на решенията си на портала на Съда. Вижте например [резюмета на решенията, издадени от Апелативния съд в Букурещ](#);

базата данни с правна информация, притежавана и поддържана от [Законодателния съвет на Румъния](#) [Компетентност на съдилищата — Румъния](#).

Последна актуализация: 03/02/2014

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия.

Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите.

Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.